

PLA DE SOSTENIBILITAT

**CEIP JOSÉ MOLLÁ
2025**

INDEX

1. INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS

2. SOSTENIBILITAT DE RECURSOS

3. EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

4. TRACTAMENT DE RESIDUS

5. MOBILITAT SOSTENIBLE

6. NATURALITZACIÓ DE L'ESCOLA

7. OBJECTIUS

8. ACTIVITATS DE CONSCIENCIACIÓ SOBRE SOSTENIBILITAT

9. DIFUSIÓ

10. COMISSIÓ AMBIENTAL

11. INDICADORS D'ÈXIT

12. PROPOSTES MILLORA

1. INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS

El 25 de setembre de 2015, l'Assemblea General de l'ONU va adoptar l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, un pla d'acció a favor de les persones, el planeta i la prosperitat, que també té la intenció d'enfortir la pau universal i l'accés a la justícia. Aquest pla es concreta en 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS).

A més de posar fi a la pobresa al món, els ODS inclouen, entre altres punts, eradicar la fam i aconseguir la seguretat alimentària; garantir una vida sana i una educació de qualitat; assolir la igualtat de gènere; assegurar l'accés a l'aigua i l'energia; promoure el creixement econòmic sostingut; adoptar mesures urgents contra el canvi climàtic; promoure la pau i facilitar l'accés a la justícia.

El nostre centre educatiu també ha de promoure la millora de la qualitat de vida de l'alumnat i el seu entorn a través del treball dels **Objectius de Desenvolupament Sostenible** que formen part de l'Agenda 2030.

Tenim com a **objectiu sensibilitzar** alumnat, docents i famílies sobre temes fonamentals per al progrés cap a un **futur sostenible a través del treball d'aula, d'escola i de casa**.

Durant els cursos 2020-2021 el nostre centre, el CEIP José Mollá va dur a terme un **Projecte d'Investigació i Innovació Educativa** «*El pati del Mollá és particular*». Aquest PIIE va suposar un millor aprofitament dels nostres patis i dels seus espais verds. També va recuperar i millorar l'hort escolar, va incorporar un jardí vertical i va encetar un aula de natura. Aquella experiència va resultar molt enriquidora i gratificant, tant per al professorat implicat com per a l'alumnat i les famílies que també van col·laborar. Però cal continuar la tasca encetada i revisar aquestes actuacions per tal de millorar-les.

La **Comissió de Patis**, és l'encarregada d'impulsar accions, trobar deficiències i, en definitiva, millorar els nostres patis.

La LOMLOE (Ley Organica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación) que va entrar en vigor el curs 22-23, indica en el seu preàmbul: «*En cuarto lugar, reconoce la importancia de atender al desarrollo sostenible...*

Per tant, hem d'anar més enllà i promoure accions envers la sostenibilitat.

2. SOSTENIBILITAT DE RECURSOS

La **reducció de residus** i l'**optimització** d'aquests han de continuar sent principals **accions** a promoure els propers cursos al nostre centre:

- **Reducció de les fotocòpies:** Hem anat reduint la documentació i informacions impreses en paper a les famílies del centre. Gran part dels documents es difonen per les plataformes oficials aprovades per la Conselleria d'Educació com el Web Família. A més a més tota informació del centre es penja a la pàgina web. Cal continuar amb la reducció de les fotocòpies i en aquest sentit ja es planteja què, a partir del proper curs, les famílies autoritzen les activitats complementàries i extraescolars mitjançant el web família i no en paper, com fem actualment.
- Reducció de les fotocopies per a alumnat. Cada curs es recorda al claustre la necessitat de reduir les fotocòpies i es fixa un límit de còpies.
- Ús de **botelles d'aigua reutilitzables**. Des de les tutories es recomana el seu ús per evitar l'ús del plàstic.
- Utilització de **carmanyoles**. **Per eliminar el paper d'alumini i el film.**
- L'Ajuntament ha instal·lat noves fonts d'aigua amb **aixetes amb pulsador** però cal instal·lar més.
- L'empresa de menjador ha instal·lat un **dispensador d'aigua filtrada** en el menjador escolar, per la qual cosa s'ha reduït considerablement l'ús de botelles d'aigua de plàstic durant el servei de menjador.
- **Esmorzars saludables i sostenibles:** els dimecres, a l'etapa d'Educació Infantil, tenim instaurat el dia de la fruita, i les famílies responen de manera molt positiva. Cal fer-ho extensible també a l'etapa d'Educació Primària. Cóm? Fent campanyes de sensibilització des de les tutories i des del centre (web família, cartellera...).
- Seguint les instruccions d'inici de curs, intentem allargar la **vida útil dels llibres** de text i/o materials curriculars didàctics que estan en bon estat, amb la finalitat de racionalitzar la despesa pública, atenent criteris de coresponsabilitat i sostenibilitat. Aquest apartat es podrà dur a terme sempre que no hi haja canvi del currículum per la legislació vigent.

3. EFICÀCIA ENERGÈTICA (APARTAT A REVISAR PER TÈCNICS MUNICIPALS)

El Reial decret 390/2021, d'1 de juny, pel qual s'aprova el procediment bàsic per a la certificació de l'eficiència energètica dels edificis, incorpora al dret espanyol la regulació de la certificació d'eficiència energètica d'edificis prevista en la Directiva (UE) 2018/844, del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018.

L'aplicació d'este reial decret afecta, entre altres, els edificis o les parts d'edificis dels centres educatius de titularitat pública, siga municipal o de la Generalitat Valenciana, amb una superfície útil superior a 250 m², que han d'exhibir en un lloc destacat i ben visible l'etiqueta d'eficiència energètica tal com estableix l'article 16.

Pel que fa als centres educatius de titularitat municipal, correspon a l'Administració local l'avaluació per a la certificació de l'eficiència energètica, per la qual cosa es recomana contactar amb un tècnic municipal. En este sentit, és convenient saber si el nostre municipi està adherit a la iniciativa europea Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia, 1 mitjançant el qual es compromet voluntàriament a implantar els objectius en matèria de clima i energia de la UE, i conèixer les actuacions locals relacionades que s'estan duent a terme i puguen afectar el nostre centre.

El certificat d'eficiència energètica assigna a cada edifici una classe energètica d'eficiència, que varia des de la classe A (més eficients) fins a la classe G (menys eficients). A més, l'informe d'avaluació per a la certificació de l'eficiència energètica arreplega, entre altres coses, especificacions i/o recomanacions tècniques que és recomanable tindre en compte per a dissenyar el pla d'acció del pla de sostenibilitat, amb l'ànim de millorar l'eficiència energètica del nostre centre educatiu.

Si per motius diversos no disposem d'este informe, per a realitzar el diagnòstic energètic inicial és convenient realitzar un inventari detallat de les infraestructures energètiques del centre educatiu (instal·lació elèctrica, envolupant tèrmica de l'edifici, sistema de calefacció i/o refrigeració, grups de bombament, sistema de producció d'aigua calenta sanitària, etc.) i les condicions en què es troben, definint els seus usos actuals mitjançant mesuraments, així com identificar àrees de millora, a partir d'una avaluació energètica, en termes d'aïllament, il·luminació, climatització i ús d'energies renovables. Este inventari es podrà elaborar amb l'ajuda dels tècnics municipals en el cas dels centres de la seua titularitat i de les empreses que tinguen assignada la contractació de diferents revisions periòdiques obligatòries com ara baixa tensió, alta tensió, climatització, etc., subscrietes per la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació.

Al nostre realitzem **accions** per a reduir el **consum elèctric**:

- Quan s'ha de canviar alguna **bombeta**, es substitueix per una **LED** sempre que siga possible.
- S'intenta **aprofitar al màxim la llum natural**, deixant apagats els llums dels passadissos, sempre que la llum natural siga suficient.

- Respecte a la **calefacció**, s'encén únicament en dies de **molt de fred** i en un horari determinat (8:00-13:00 hores). Es tanquen les finestres i les portes per a reduir la despesa energètica de la calefacció i, per tant, la despesa en gasoil.
- L'ús dels aires condicionats es restringeix als mesos de juny, juliol i setembre (depenent d'anys també maig i octubre) sols per a aire fred. Es té en compte que la temperatura es situe d'entre 24 i 26°C. Encendre'l només quan siga necessari i apagar-lo una estona abans d'anar-se'n del lloc. Tancar les portes i finestres quan està engegat.

Què més podem fer:

- **Insistir**, amb la col·locació de **cartelleria** per recordar que cal apagar els llums, aparells elèctrics, projectors, regletes.... en les aules i designar ecodelegats/des de grup responsables de supervisar-ho.
- **Instal·lar plaques solars**: Al mes de maig de 2023 es va aprovar, en Claustre i en Consell Escolar, incloure al nostre Pla Edificant la instal·lació de plaques solars als sostres dels nostres edificis com a mesura d'estalvi energètic. Aquesta proposta es va transmetre a l'Ajuntament de Canals.

4. TRACTAMENT DE RESIDUS

Els **residus** generats a la nostra escola es classifiquen segons el tipus per a procedir al seu reciclatge i/o reutilització:

- **Papereres i contenidors** : Revisar que a cada aula estiguen les tres papereres amb els noms de **PAPER, PLÀSTIC I REBUIG** degudament retolats. Nomenar ecodelegats d'aula com a responsables de l'ús correcte de cada paperera. Els residus plàstics han de ser depositats cada dia als contenidors del passadís per ser buidats als contenidors del carrer pel conserge. Cada divendres, l'alumnat de 5é i 6é arreplega les papereres del paper i les baixa a consergeria.
- **PUNTS DE RECICLATGE**: Cal identificar i delimitar els punts de reciclatge. Al tractar-se d'un centre gran es pot determinar més d'un punt. Actualment tenim al hall de l'edifici d'administració un contenidor per a piles. Es proposa col·locar també un contenidor per a taps de plàstics els quals es podrien reutilitzar per a diferents activitats: murals, jocs manipulatius, ABN...
- Per altra banda, també es proposa col·locar un punt per a deixar fulls gastats només per una cara per a què puguin ser reutilitzats per qualsevol persona.

5. MOBILITAT SOSTENIBLE

Donada l'edat de l'alumnat, és difícil implementar un transport sostenible perquè estem en un poble gran sense línia d'autobús. L'alumnat ve a l'escola en cotxe o a peu, pocs ho fan en bicicleta o similar. Cal fomentar el seu ús mitjançant cartells i comunicats per web família. Al centre hi ha **aparca bicicletes i aparca patinets** a la porta principal per fomentar el transport sostenible.

6. NATURALITZACIÓ DEL CENTRE

- Al tractar-se d'un centre gran tenim quatre zones de pati. Podem dir que en tots els patis hi ha zones d'ombra. Però les zones de sol continuen ocupant la major part de l'espai. Actualment, estem pendents de la millora dels nostres patis, amb el desenvolupament d'un projecte elaborat per l'ajuntament amb el finançament de la Conselleria d'Educació. Aquest projecte incorpora la plantació de nou arbrat que dotarà de més ombra els nostres patis.
- El projecte **d'aula de natura**, contemplada al nostre PIIE, es va encetar però no s'ha finalitzat. Es tracta d'un pati interior amb bancs i ferramentes de jardineria on l'alumnat pot manipular elements naturals (plantar, trasplantar, podar, cultivar...). Cal dinamitzar aquest espai i dotar-lo de tot el necessari per a gaudir d'aquest espai natural.
- També tenim **l'hort escolar** ecològic i sostenible, on l'alumnat pot plantar i observar tot el procés de cura i creixement de les plantes i hortalisses fins la seva recol·lecció. Cal dinamitzar aquest espai i engrescar el professorat i l'alumnat, ja que actualment no s'aprofita degudament.
- Mobiliari exterior: L'escola va adquirint, dins les seues possibilitats, elements i jocs de fusta que van substituint als de plàstic. Actualment estem a l'espera de l'execució d'un projecte de millora dels nostres patis desenvolupat per l'ajuntament de Canals. Aquesta millora consisteix en plantar més arbres per crear més zones d'ombratge natural, instal·lar estructures de joc de fusta i millorar l'estat de les pistes esportives.

7. OBJECTIUS

- Separar els residus que es generen a les aules.
- Separar els residus que es generen al pati.
- Tractar els residus generats a la sala del professorat.
- Sensibilitzar i formar l'alumnat en l'àmbit de la protecció i la cura del medi ambient.
- Mantenir la neteja i l'ordre a les aules, corredors, serveis i llocs comuns.
- Fomentar la mobilitat sostenible.
- Fomentar el consum responsable.
- Fomentar la vida saludable.
- Educar en valors.
- De respecte i conservació de béns comuns en la convivència social.
- Respecte pel treball de les persones encarregades del manteniment del centre.
- Utilitzar de manera correcta les instal·lacions, equipament i materials del centre.
- Reduir el consum d'aigua i energia.

8. ACTIVITATS DE CONSCIENCIACIÓ SOBRE SOSTENIBILITAT

Una de les accions més importants d'aquest Pla de Sostenibilitat és el treball a aula per a conscienciar a l'alumnat vers la sostenibilitat. Diverses accions i activitats s'han dut a terme els últims anys, les quals es continuen realitzant, i altres de noves que anem incorporant:

- Participem en l'activitat de plantació del dia de l'arbre, organitzada per l'ajuntament. L'alumnat va a la zona on l'ajuntament vol que planten arbres i ens proporcionen el material.
- Projectes Interdisciplinaris: Aquesta àrea suposa una excel·lent oportunitat per a la consecució dels Objectius del Desenvolupament Sostenible (ODS). Els diferents projectes que es treballen durant el curs incorporen sempre alguns d'aquests objectius.
- Programa d'hàbits alimentaris saludables a l'escola de la Conselleria d'Educació: Cada any sol·licitem la participació del nostre centre en aquest programa on durant uns mesos ens serveixen, una vegada a la setmana, diferents aliments saludables (fruita, hortalisses i lactis) per a repartir a l'alumnat durant l'hora del pati.
- Diferents nivells visiten el mercat municipal, per conèixer els productes locals i de temporada, fan preguntes i escolten els venedors. També poden adquirir diferents productes per elaborar receptes saludables.
- Durant les diferents commemoracions i festivitats del centre, s'utilitzen materials reciclats per a fer decoracions, accessoris, manualitats...
- Els diferents panells sensorials del pati per a l'alumnat d'infantil també es van realitzar amb materials reciclats.

9. DIFUSIÓ

La difusió de les activitats realitzades al centre i la seua difusió entre tots els membres de la comunitat educativa es realitzarà través dels claustres, consells escolars, el web del centre i els canals proporcionats per l'administració educativa.

Es realitzaran campanyes de sensibilització dirigides a la comunitat educativa, amb l'ànim de generar un impacte positiu en l'entorn i promoure la participació activa de tots els membres.

10. COMISSIÓ AMBIENTAL

Al nostre centre no existeix actualment aquesta comissió com a tal però tenim una comissió de patis que podria incorporar accions vers la sostenibilitat i la cura del medi i que podrien ser els encarregats de promoure i coordinar accions que fomenten la sostenibilitat ambiental en l'entorn educatiu.

Podrien assumir, entre d'altres, les següents funcions:

- ✓ Elaborar, canviar, actualitzar i millorar el Pla de Sostenibilitat del Centre.
- ✓ Mantindre un seguiment i avaluació de les accions realitzades sobre sostenibilitat en el centre.
- ✓ Realitzar ecoauditories i implementar mesures.
- ✓ Fomentar la participació de la comunitat educativa en activitats relacionades amb la sostenibilitat ambiental.
- ✓ Mantindre i transmetre un esperit de sensibilització i conscienciació sobre la importància de cuidar el medi ambient.
- ✓ Col·laborar amb entitats externes relacionades amb el medi ambient per desenvolupar les activitats ambientals.
- ✓ Establir aliances amb empreses i institucions compromeses amb la sostenibilitat per desenvolupar projectes conjunts.

10. INDICADORS D'ÈXIT

Per tal de fer un seguiment i/o conèixer el grau implicació de l'equip docent en el Pla de Sostenibilitat del centre i promoure en el seu treball diari una conscienciació amb L'Agenda 2030 i els ODS, a inici i final el curs es confeccionara un Formulari de Google que contestara el professorat amb les següents qüestions:

- Compliment dels objectius de sostenibilitat establits en el pla: La realització d'accions concretes que contribuïsquen al compliment dels objectius de sostenibilitat del pla.
- Reducció de l'impacte ambiental: gestió adequada de residus.
- Millora en l'eficiència energètica: Implementació de mesures que permeten una major eficiència en el consum energètic de l'organització.
- Implicació i participació activa de la comunitat educativa en les accions sostenibles proposades en el pla.
- Reconeixement públic: Obtindre premis i reconeixements que avalen el compromís de l'organització amb la sostenibilitat.
- Elaboració d'enquestes per tindre un punt de partida i establir un objectius a principi de curs.
- L'avaluació és un pilar imprescindible en el pla de sostenibilitat perquè ens proporcionarà dades que ens permetrà detectar d'una banda àrees d'èxit i de l'altra, aspectes o mesures que no funcionen segons allò previst i podrien millorar ajustant-les per mantenir la seva efectivitat segons les circumstàncies canviants.
- S'analitzaran qualitativament la millora de la separació selectiva dels residus a les zones com el pati, sala de professors i aules.

Per fer l'avaluació del pla es poden utilitzar els següents instruments d'avaluació:

- Valoració en les tutories de la separació selectiva dels residus al centre.
- Valoració quantitativa setmanal de les tasques dutes a terme pels responsables d'aula mitjançant una escala numèrica.

- Qüestionaris per mesurar en l'alumnat el canvi en les actituds i els comportaments cap a la reducció de residus.
- Enquesta al professorat per avaluar l'impacte del projecte a l'ambient escolar i al procés d'ensenyament -aprenentatge.

Els indicadors abans exposats en cada acció ens donaran a conèixer el grau d'èxit de les nostres actuacions i podrem comprovar si hem aconseguit l'objectiu proposat:

- Treball eficient i autònom de l'alumnat.
- Reducció de la quantitat de deixalles enviades als abocadors.
- Millora en la neteja i l'ordre de l'entorn escolar.
- Major motivació, sensibilització i participació activa de l'alumnat.
- Major implicació del professorat i personal no docent.
- Formar un comitè ambiental amb alumnat representant i agents externs.
- Millorar la recollida de matèria orgànica per tal de utilitzar-la en la compostera.. Els ecodelegats faran difusió.
- Augmentar el coneixement de l'alumnat del nostre entorn i de la muntanya.
- Aprofitar els recursos naturals que tenim a prop del nostre centre.
- Transmetre la problemàtica dels plàstics i la contaminació de l'entorn.

ANNEX 1: Decàleg bones practiques sostenibles

Per tal de garantir una correcta gestió ambiental en el centre, es demana a tot el professorat seguir les següents indicacions:

SOSTENIBILITAT DE RECURSOS

- **APLICACIÓ WEB FAMÍLIA:** Fer servir aquesta plataforma, en la mesura que siga possible, per a reduir el consum de paper.
- Fer fotocòpies a dues cares.
- Utilitzar **BOTELLES REUTILITZABLES**. Aquesta acció es podrà dur endavant quan l'ajuntament i l'empresa de menjador realitzen la instal·lació de la font d'aigua filtrada que està pendent.
- **DIA DE LA FRUITA** . Es recomana al professorat i l'alumnat portar els dimecres fruita per esmorzar i la resta de dies s'hauria de recomanar també que siguen el més saludables possibles i que generen la menor quantitat de residus utilitzant carmanyoles reutilitzables.

EFICÀCIA ENERGÈTICA

APAGAR LLUMS, ORDINADORS i PANTALLES a final de la jornada. Revisar que s'apaguen els llums si l'aula es queda buida.

APROFITAR LLUM NATURAL, i no encendre llums si no són realment necessàries per a impartir la classe.

TANCAR FINESTRES si està la calefacció encesa i obrir només per a ventilar.

TRACTAMENT DE RESIDUS

PAPER: buidar en els contenidors blaus. L'alumnat de 5é i 6é de fer la recollida de ls contenidors d'aula cada divendres.

PLÀSTICS, ENVASOS | PAPER D'ALUMINI: Alumnat encarregat d'aula buidarà les papereres grogues de les seues aules en els contenidors grocs del passadís.

PUNT DE RECICLATGE: donar a conèixer quins materials podem reciclar.

ELABORA	APROVA
EQUIP DIRECTIU/AJUNTAMENT	CONSELL ESCOLAR (data???)